

KLIIMAMINISTEERIUM

ENMAK 2035 elektrivarustuse investeeringute majandusliku mõju analüüsi tulemused

3. november 2025

Mati Mõtte, analüütik

Kliimaministeeriumi strateegia, analüüsi ja digiarengu osakond

Analüüsi alused

Eesmärk: Hinnata ENMAK 2035 kavandatud elektritootmisega seotud investeeringute mõju lisandväärtusele, tööhõivele ning panusele Eesti sisemajanduse koguprodukti (SKPs).

Analüüs koostati järgmise jaotusega:

- makromajanduslik vaade sisend-väljund (IO) mudelil:
 - a) investeeringute mõju; b) elektrienergia hinna mõju.
- laiendatud vaade (satelliitarvestus) energia tarbimisele – suhe tööstuse kogutoodangu ja tarbimisega;
- detailsem kulu-tulu vaade tegevusvaldkondade majandusnäitajal;
- investeeringute suhe rahvamajanduse tuludesse;

Elektrienergia börsihinna modelleerimine 2026–2040 toimub eraldiseisva uuringuna (Riigihange viitenr 292338, <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/8578724/general-info>)

Valitud näitajad

Kaks perioodi:

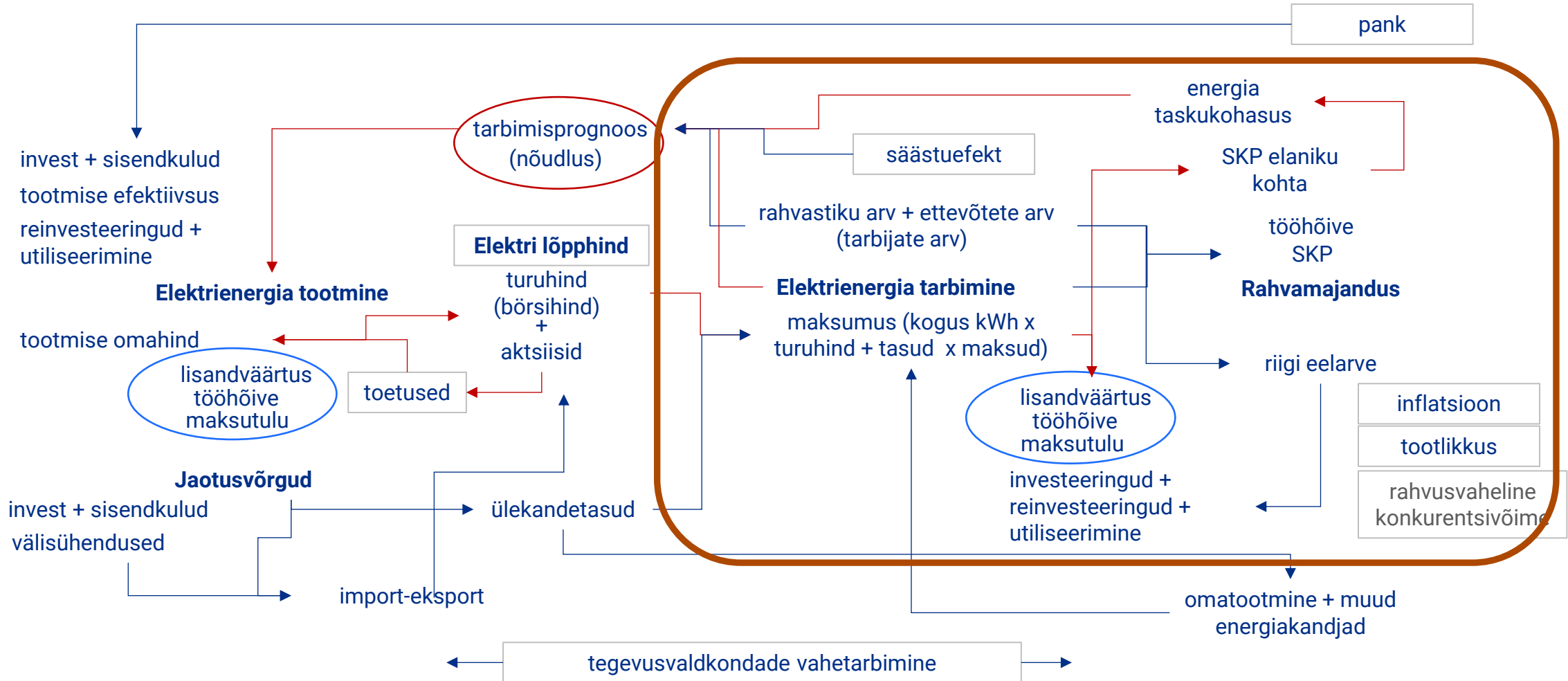
- **Investeeringute periood 2025–2035:** Elektrienergia tootmiseks tehtavate investeeringute otsene ja kaudne mõju;
- **Tegevusperioodil valitud aasta(d) ja prognoositud elektrihind:** Peamiste investeeringute järgselt (nt 2030–2035) taastuva elektrienergia tootmise perioodil prognoositud elektrienergia hinna mõju majandustegevusele jaotusega:
 - mõju elektritootmise valdkonna siseselt ja
 - mõju teistes tegevusvaldkondades.

Valitud näitajad:

- investeeringute summa;
 - lisandväärtus;
 - töötajate arv;
 - ettevõtete kulude struktuur;
 - SKP;
 - riiklikud maksud ja aktsiisid;
-

Põhjuslike seoste skeem

 - analüüsi fookus

Raamistiku aluseeldused

- Majanduse struktuuri muutust ei prognoositud ja kasutusel on 2020. aasta sisend-väljund tabelite põhine struktuur. Arvestati üksnes tööjõutootlikkuse kasvuga, mis avaldub Rahandusministeeriumi pikaajalisest majandusprognoosist;
 - Esimene eeldus tähendab ühtlasi elektrienergia tarbijate (tööstuste) vahatarbimise jaotust vastavalt 2020. aasta tasemel. Struktuuri ei muudetud;
 - Majanduse kasvuprognoos, tööjõutootlikkuse kasvu ja inflatsiooni võtsime üle Rahandusministeeriumi pikaajalisest majandusprognoosist;
 - Analüüs hõlmab ENMAK perioodi 2025–2035 (10 aastat). Vaatlusalusest perioodist välja jäävaid tegevusi ei arvestatud;
 - Analüüs hõlmab üksnes elektrienergia tootmise arendamise investeeringute ja elektri hinna mõju vaatlust;
 - Metoodika vastab Eurostati juhendile *Eurostat Manual of Supply, Use and Input-Output Tables*;
 - Analüüs koostati nominaalhindades, kuid tulemusi esitatakse ka reaalhindades, mis võimaldab esile tuua elektri hinna muutuse mõju;
-

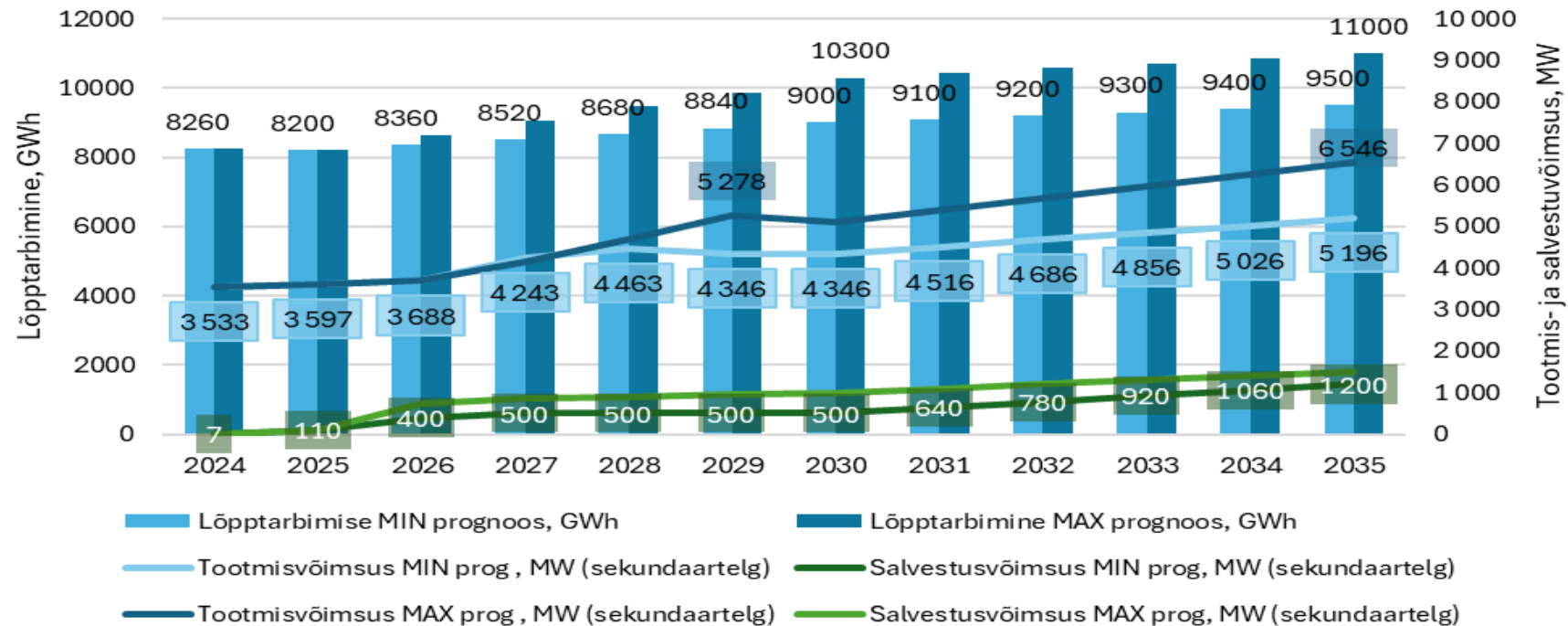

Tarbimise eeldus

Aluseeldus – tarbimine ja tootmisvõimsus

- Testisime **tarbimise minimaalse taseme (MIN prognoos 9 500 GWh) ja sellest ca +15% kõrgema taseme (MAX prognoos 11 000 GWh) erisusi**. Lõpptarbimine = tööstuse ja kodumajapidamiste tarbimine + energiasektori omatarve + kaod;
- **Arvutasime investeringute maksumusest tuleneva kogutoodangu muutuse ja mõju majandusele.**

Investeeringu maksumus

- **MIN prognoosi täitmiseks on investeering 3540 MW:**
 - 2030. aastaks on vajalik investeering 1500 MW uute võimsuste rajamiseks ning ligikaudu 500 MW salvestuse loomiseks;
 - 2035. aastaks on vajalik täiendavalt investeerida ligikaudu 850 MW uute võimsuste rajamiseks ning 500 MW akusalvestite ja 200 MW vesisalvesti rajamiseks.
 - **MAX prognoosi täitmiseks on investeering 5190 MW:**
 - 2030. aastaks on vajalik investeering 2250 MW uute võimsuste rajamiseks ning ligikaudu 1000 MW salvestuse loomiseks;
 - 2035. aastaks on vajalik täiendavalt investeerida ligikaudu 1450 MW uute võimsuste rajamiseks ning 300 MW akusalvestite ja 200 MW vesisalvesti rajamiseks.
 - **Tootmisvõimsuse keskmine ühikumaksumus on 0,9 mln €/MW ja salvestusvõimsusel 1,3-1,4 mln €/MW.**
 - **Kogukulu 2035. aastaks MIN prognoosi tasemel: 3,9 mld €.**
 - **Kogukulu 2035. aasta MAX prognoosi tasemel: 5,35 mld € (ligikaudu 1,35 korda suurem MIN prognoosist).**
-

Investeeringu maksumus 2035. aastaks

Prognoos baseerub järgmistel investeeringu liikidel ja jaotusel.

MAX prognoosi puhul on investeeringu kogumaht ca 1,3-korda suurem

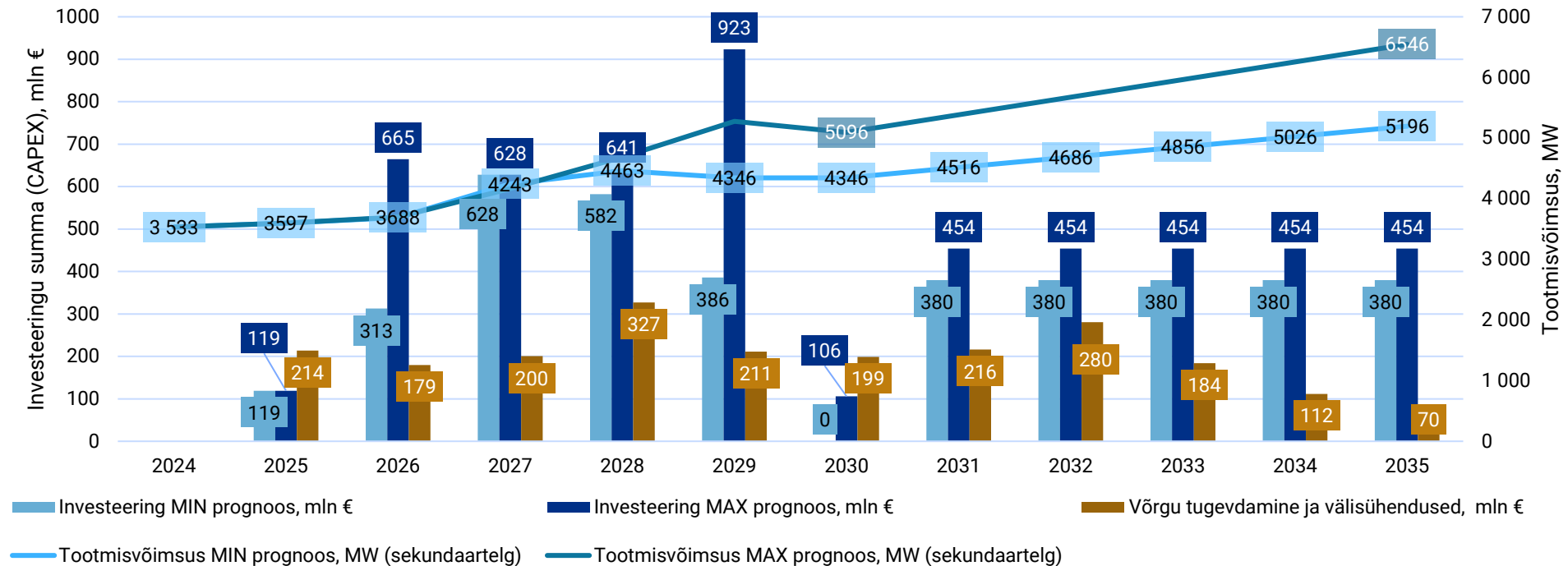
Investeeringu liik	Investeering	
	MIN prognoos, mln €	MAX prognoos, mln €
Päikeseenergia	96,7	195,9
Tuuleenergia (maal)	1 567,2	2 167,2
Biomassenergia	108,4	216,8
Uus juhitav võimsus	480,0	800,0
Akud	993,4	1293,4
Meretuuleenergia	0,0	0,0
Vesialvesti	680,0	680,0
Kokku	3 925,7	5 353,3

Lisandub investeering võrgu arendamisse ja välisühenduste loomiseks, mis on kuni 2,0 mld €

Tootmisvõimsuse seos investeringuga

- Investeeringu ja tootmisvõimsuse kasv toimuks aastatel 2027-2029, misjärel mahud vähenevad ja stabiliseeruvad.
- Investeeringud tagavad fossiilse elektritootmise nominaalvõimsuses 770 MW sulgemise, sealjuures mõlemas prognoosis saavutame nominaalvõimsuse kasvu võrreldes 2024. aasta tasemega.

Turumaht

- **Vajalik on prognoositav elektri hind**, mis täpsustatakse uuringuga **Elektrienergia börsihinna modelleerimine 2026-2040 (Kliimaministeerium)**

<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/8578724/general-info>

Hetkel kasutame lihtsustatud alusel **kolme hinna stsenaariumit**:

- **2024. aasta tasemel;**
- **MIN prognoos;**
- **MAX prognoos.**

MIN prognoosis on elektri lõpphind 2035. aastaks -5% madalam ja MAX prognoosis +17,6% kõrgem 2024. aasta lõpphinnast¹ (2024. aastal lõpphind 17,48 senti/kWh);

Hinnaprognosis on lisavõimalusi, nt võimalus on nn "**pudelikaela tasus**", mis leevendaks võrgutasu määramist.

¹ lõpphind koosneb; aastakeskmise börsihind, võrgutasu, taastuenergia tasu, elektriaktsiis ja käibemaks. Tulevikus lisandub liitumistasu, sagedusreservi tasu, võimsusmehhanismi tasu.

Elektri hinna prognoos

Elektri lõpphind s/kWh:	2024.a tasemel	MIN prognoos	MAX prognoos
Börsihind	8,73	6,00	8,73
Taastuenergia tasu	1,05	0,80	0,80
Fikseeritud liitumistasu	-	-	0,20
Sagedusreservid	-	0,50	0,50
Võimsusmehhanism	-	0,40	0,40
aktsiis	0,15	0,210	0,447
Elektrilevi võrgud	4,40	5,50	5,50
sh kodutarbijale	6,21	7,50	7,50
sh tööstustarbijale	3,40	3,40	3,40
Elektri lõpphind	14,33	13,41	16,58
KM (MIN ja MAX prognoosis 24%)	3,15	3,22	3,98
Lõpphind KM-ga	17,48	16,63	20,56

Turumaht (2)

	Tarbimine 9500 GWh (MIN prognoos)			Tarbimine 11 000 GWh (MAX prognoos)		
	hind 2024. a tasemel	hind MIN prognoos	hind MAX prognoos	hind 2024. a tasemel	hind MIN prognoos	hind MAX prognoos
Elektrienergia maksumus (börs), mln €	829	570	829	960	660	960
Löppmaksumus, mln €	1 361	1 274	1 575	1 576	1 475	1 823
KM, mln €	299	306	378	347	354	438
Kogumaksumus, mln €	1 661	1 580	1 953	1 923	1 829	2 261

- MIN prognoosi alusel tarbimisega (9500 GWh) on elektrienergia turumaht max 829 mln € ja kogumaksumus kuni 1,95 mld € aastas. MIN hinnaprognos vähendab elektrienergia turumahtu 31% (570 mln €);
- MAX prognoosi alusel tarbimisega (11000 GWh) on elektrienergia turumaht max 960 mln € ja kogumaksumus kuni 2,2 mld €. **Max tarbimise stsenaariumis on turumaht 1,15-korda suurem MIN tarbimise stsenaariumist. Elektri hind muudab oluliselt turuosalistele turu olukorda.**

Järeldame, et 1,35-kordse investeeringu mahuga (MAX tarbimine) saavutame 1,15-korda suurema aastase turumahu

Rusikareegel: üks €/MWh kohta börsihinnas tähendab 95-110 mln € väiksemat elektrienergia tulukulu.

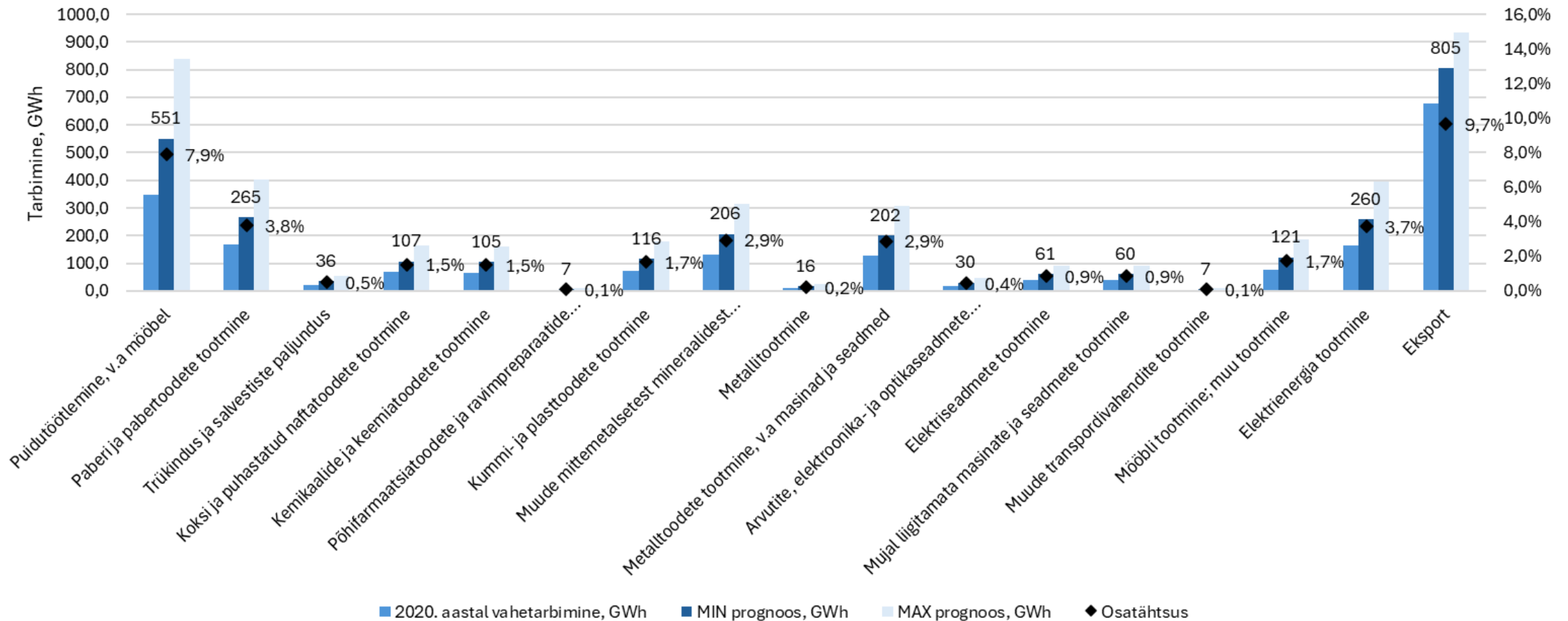
Energiatarbimise kasvu mõju (1)

- Elektrienergia tarbimise **MIN ja MAX prognoosi** mõju majandusele hindamisel lähtusime **kehtivast energia kasutamise tõhususest (arengukavades on planeeritud energiasääst)**.
 - MIN prognoos 9500 GWh võrdluses 2024. aasta tasemega tähendab **tarbimise kasvu 15% ja MAX prognoosis on kasv 33%**.
 - Suurendasime proportsionaalselt tööstuse tegevusalade ja ekspordi elektrienergia kasutust, sealjuures ülejäänud kütuste tarbimise muutust ei arvesta.
 - Töötleva tööstuse tegevusalade ettevõtete vahetarbimine moodustab 30,8% kogu elektrienergia vahetarbimisest, millest suurima osa kasutab puidu- ja paberitoodete, aga ka maavarade töötlemise ja metalltoodete tootmise tegevusvaldkond. Senine vahetarbimise maht on töötlevas tööstuses **ligikaudu 1358 GWh**.
 - Eksporditud elektri osakaal on seni olnud 10%, mille mahtu suurendame 5%.
 - NB! Kasutatud 2020. aasta majanduse struktuur annab pigem alahinnatud tulemuse, kuna eeldatavalt tööstus muutub tõhusamaks ning võib tekkida uusi harusid.
-

Energiatarbimise kasvu mõju (2)

- MIN prognoosis saame töötleva tööstuse 16 tegevusala (v.a mäe- ja toiduainetööstus) elektritarbimise suurendamisel **790 GWh** võrra uueks **vahetarbimiseks 2150 GWh ja MAX prognoosiga 3276 GWh (+1920 GWh)**. Suurim kasv: puidutöötlemise, paberi ja pabertoodete, mineraalsete toodete, metalltoodete tootmise ja elektrienergia tootmise valdkonnas

Energiatarbimise kasvu mõju 2035 (3)

- Täiendava elektritoodangu ja eeldatava tarbimise kaudu arvutasime sisend-väljund mudeli raamistikus eeldatava kogutoodangu muutuse ja selleks vajaliku vahetarbimise mahu.
 - MIN prognoosis on eeldatav **kogutoodangu kasv 281 mln € (reaalhinnas 152 mln €) ja MAX prognoosis 681 mln € (reaalhinnas 369 mln €);**
 - **Lõpptarbimine kasvab MIN prognoosis 171 mln € (reaalhinnas 93 mln €) ja MAX prognoosis 415 mln € (reaalhinnas 225 mln €)**

 - Oluline on mõista vahetarbimise kasvu (vt tabel järgmine slaid), kus puidutöötlemise valdkond vajab 2035. aastal reaalhindades **kuni 37 mln € väärtuses rohkem sisendeid ning teised tööstuse valdkonnad ligikaudu 9 mln € väärtuses.** Tööstuse kasvuga kaasneb mõju metsamajanduses, maismaaveonduses, aga ka laonduses, hulgikaubanduses ja mootorsõidukite remondi valdkonnas.
-

Energiatarbimise kasvu mõju 2035 (3)

	Vahetarbimise kasv, mln, €	Metsamajandus ja metsavarumine	Puidutöötlemine, v.a mööbel	Paberi ja pabertoodete tootmine	Koksi ja puhastatud naftatoodete tootmine	Mineraalidest toodete tootmine	Metalltoodete tootmine, v.a masinad ja seadmed	Elektrienergia	Maismaa-veondus ja torustransport
MIN prognoos	Metsamajandus ja metsavarumine	0,98	4,04	0,81	0,01	0,01	0,00	0,04	0,00
	Puidutöötlemine, v.a mööbel	0,06	3,08	0,05	0,01	0,08	0,01	0,31	0,00
	Hulgikaubandus	0,28	1,47	0,33	0,11	0,18	0,36	0,26	0,07
	Maismaa-veondus ja torustransport	0,32	0,96	0,31	0,36	0,58	0,18	0,06	0,05
	Kokku	3,16	12,66	3,81	3,00	2,97	2,90	3,93	1,22
	MAX prognoos	Metsamajandus ja metsavarumine	2,38	9,80	1,95	0,01	0,01	0,01	0,09
Puidutöötlemine, v.a mööbel		0,14	7,46	0,12	0,03	0,20	0,03	0,75	0,01
Hulgikaubandus		0,68	3,56	0,80	0,26	0,42	0,87	0,62	0,16
Maismaa-veondus ja torustransport		0,77	2,34	0,76	0,88	1,41	0,44	0,15	0,11
Kinnisvara-alane tegevus		0,23	0,84	0,20	0,01	0,19	0,40	0,21	0,07
Kokku		7,65	30,67	9,23	7,27	7,20	7,03	9,52	2,94

Energiatarbimise kasvu mõju

Järeltame, et senise primaarressursi kasutamise juures piisab energia tootmise ja tarbe suurendamisest MAX prognoosi võrra ehk 33%.

Juhul kui toota elektrienergiat suuremas mahus, siis on vajalik:

- a) suurendada oluliselt primaarsisendite tootmist või toorme ekspordi lõpetamine;
 - b) leida tööstusharud, kus primaarsisendid ei põhine kohalikul ressursil (nt eksportsisendid või muu energiamahukas tööstus (nt vesiniku tootmine));
 - c) eksportida täiendavalt toodetud elektrienergia.
-

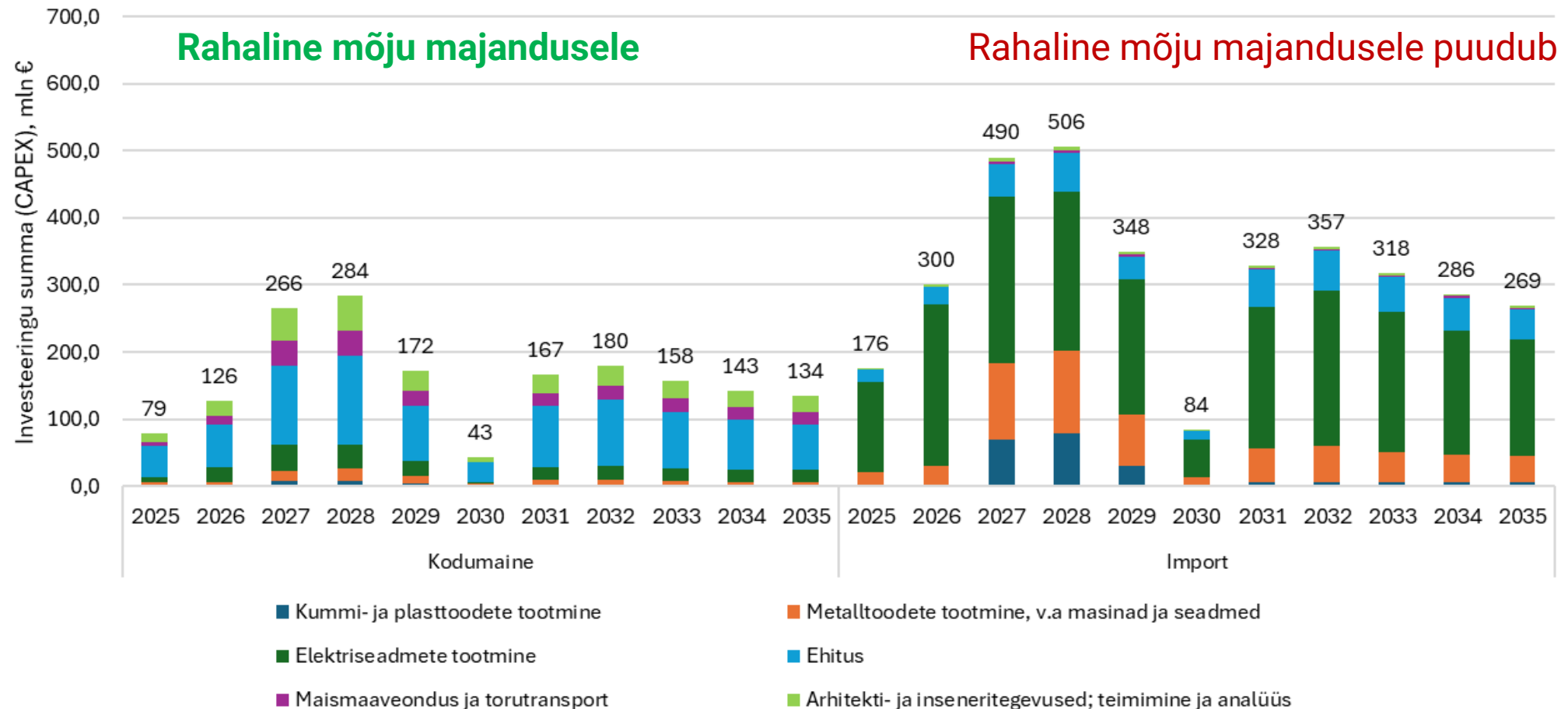

Investeeringute mõju

Investeeringute mõju (1)

- **MIN tarbimise** prognoosis mõjutab Eesti majandust 1,7 mld € ja import kaupadele kulub 3,5 mld € (negatiivne bilanss). **Arvutusse on kaasatud võrgu arendamise ja välisühenduste kulu.**

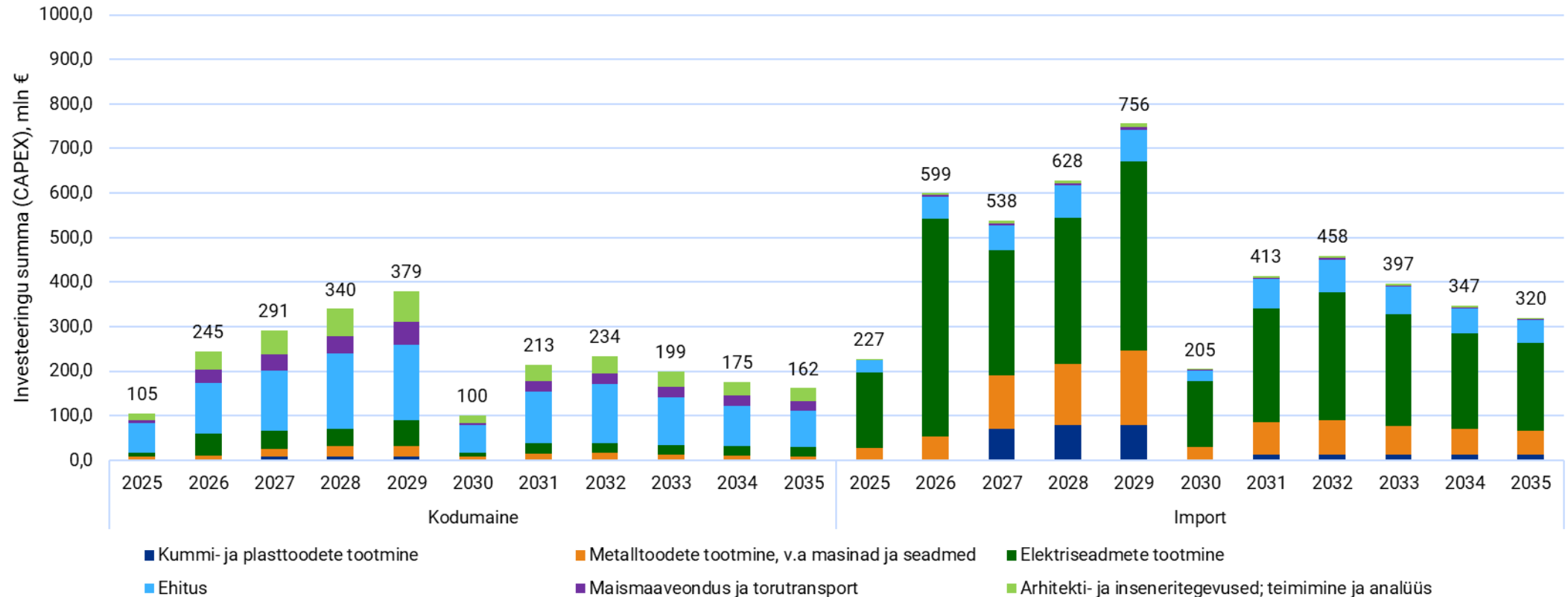

Investeeringute mõju (2)

- **MAX tarbimise** prognoosis mõjutab Eesti majandust 2,5 mld € ja import kaupadele kulub 5,0 mld € (negatiivne bilanss). **Arvutusse on kaasatud võrgu arendamise ja välisühenduste kulu.**

Rahaline mõju majandusele

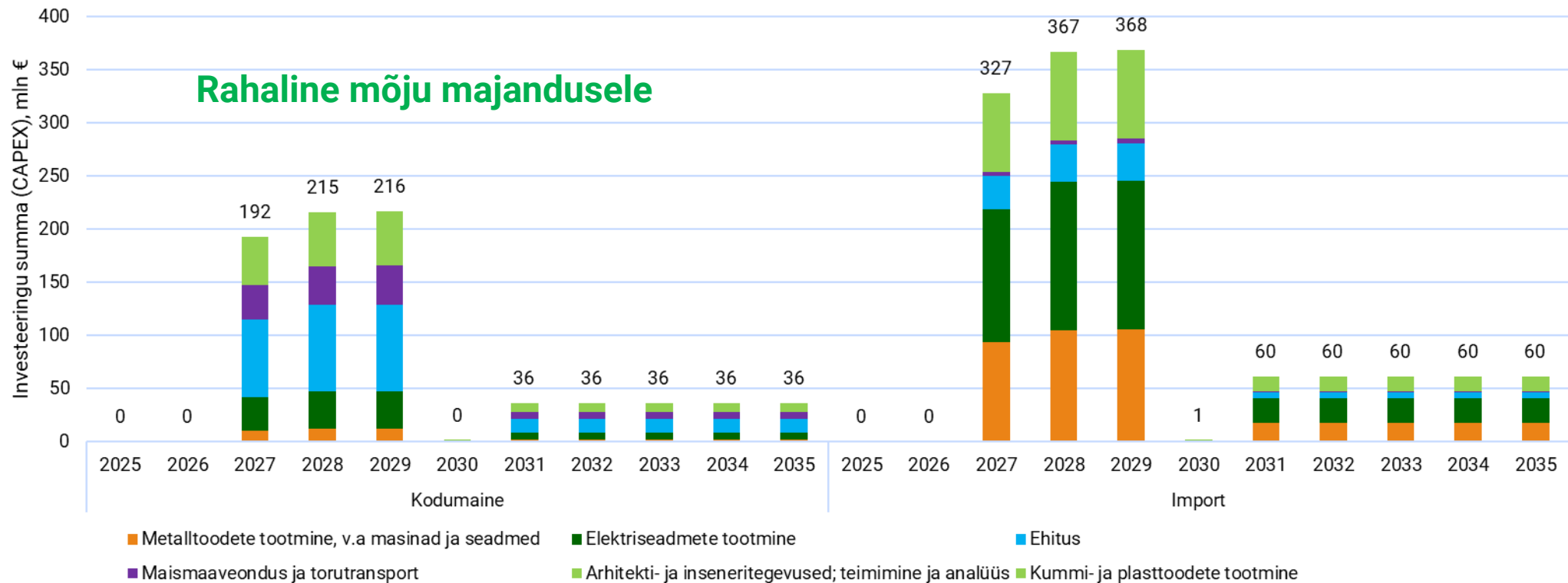
Rahaline mõju majandusele puudub

Investeeringute mõju (3)

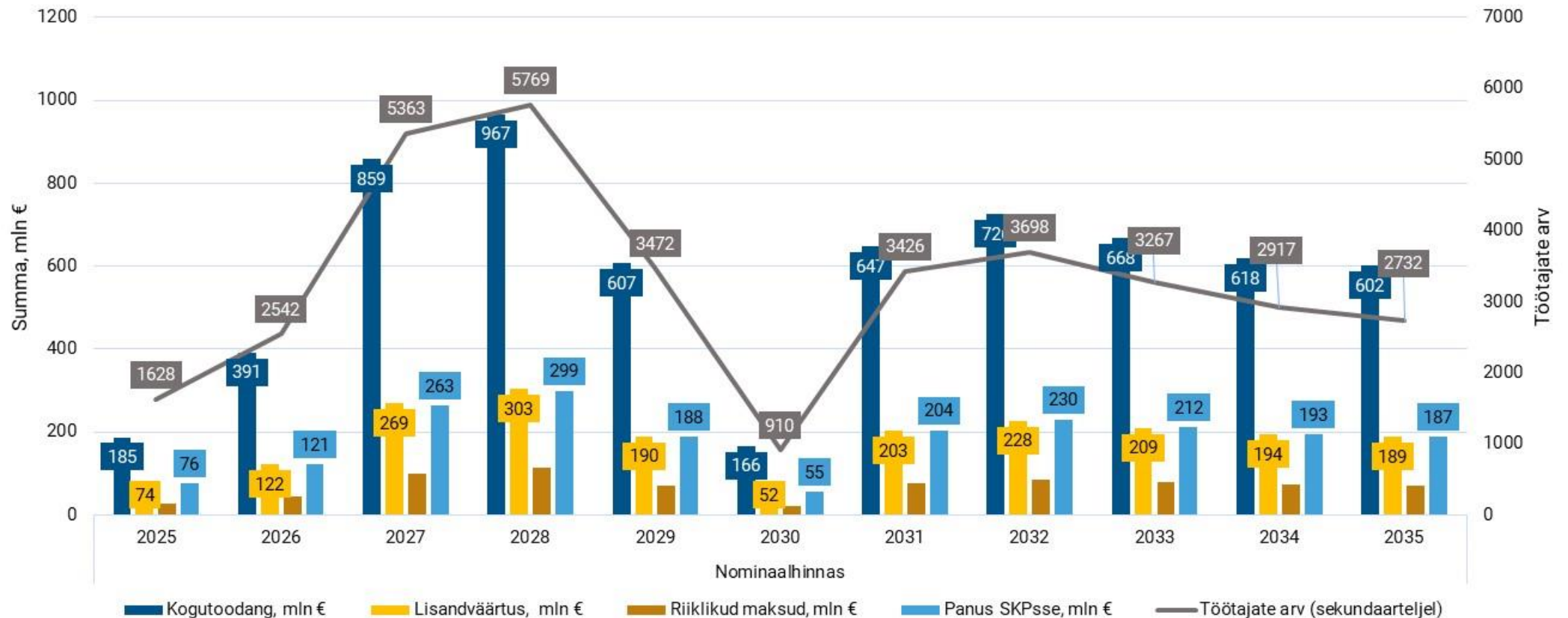
- Investeeringu kulutuse jaotus elektri tootmise ja salvestamise liikide võrdluses erineb osalevate tegevusalade kaasamise vaates.
- Maismaatuulikute MAX tarbimise prognoosi investeeringu näide (kogumaksumus 2,17 mld €)

Investeeringute mõju MIN tarbimine

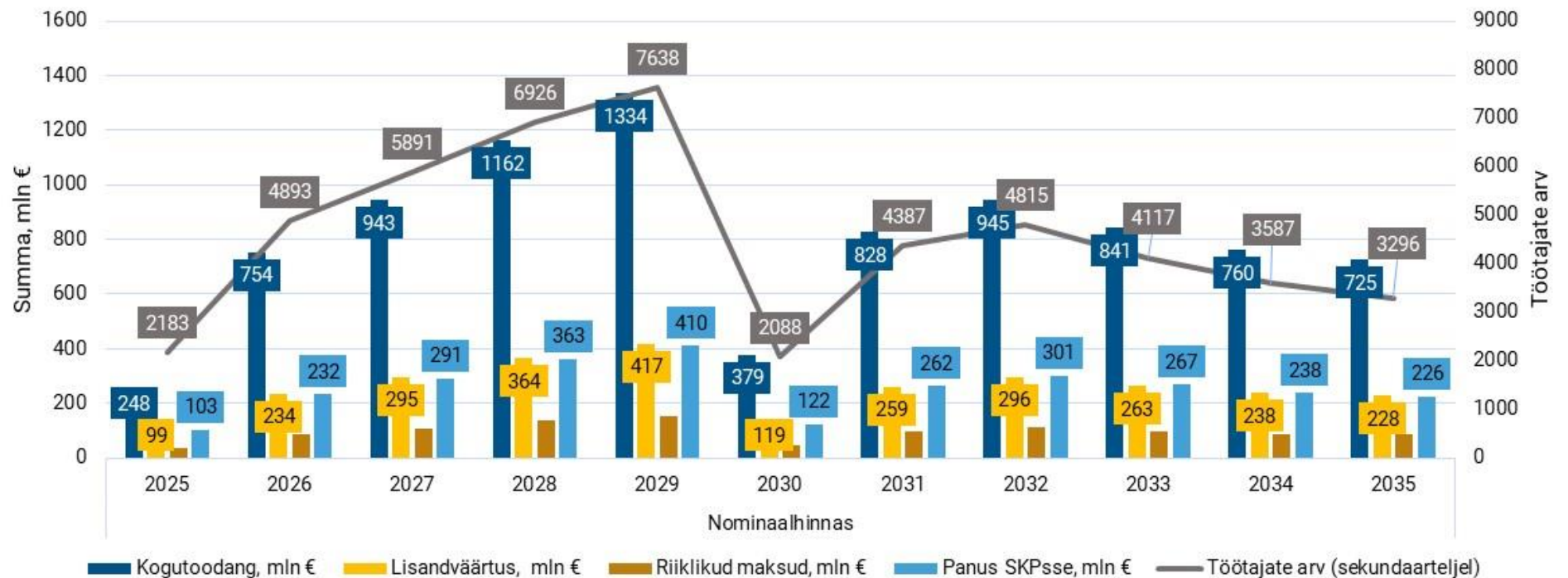
- Vahetu mõju (*Direct effect*) ja edasikanduv mõju (*Indirect effect*) kokku on kogutoodangu nominaalväärtuses ca 6,4 mld €, lisandväärtust luuakse 2,0 mld €, riiklike makse tasutakse 0,75 mld € ja töökohti luuakse ca 3100 (perioodi keskmine). Investeeringute teostamiseks tarbitakse 140 GWh elektrienergiat.

Investeeringute mõju MAX tarbimine

- Vahetu ja edasikanduv mõju kokku on kogutoodangu nominaalväärtuses ca 8,9 mld €, lisandväärtust luuakse 2,8 mld €, riiklike makse tasutakse 1,0 mld € ja töökohti luuakse ca 4340 (perioodi keskmine). Investeeringute teostamiseks tarbitakse 200 GWh elektrienergiat.
- Indutseeritud mõju** (*Induced effect*) ehk tarbimise põhine mõju töötajate palkade kaudu **võib suurendada kogutoodangut ja lisandväärtust kuni 28% aastas**. NB! Tuleb arvestada tegevusvaldkondade ja töötjate arvu piiratusega.

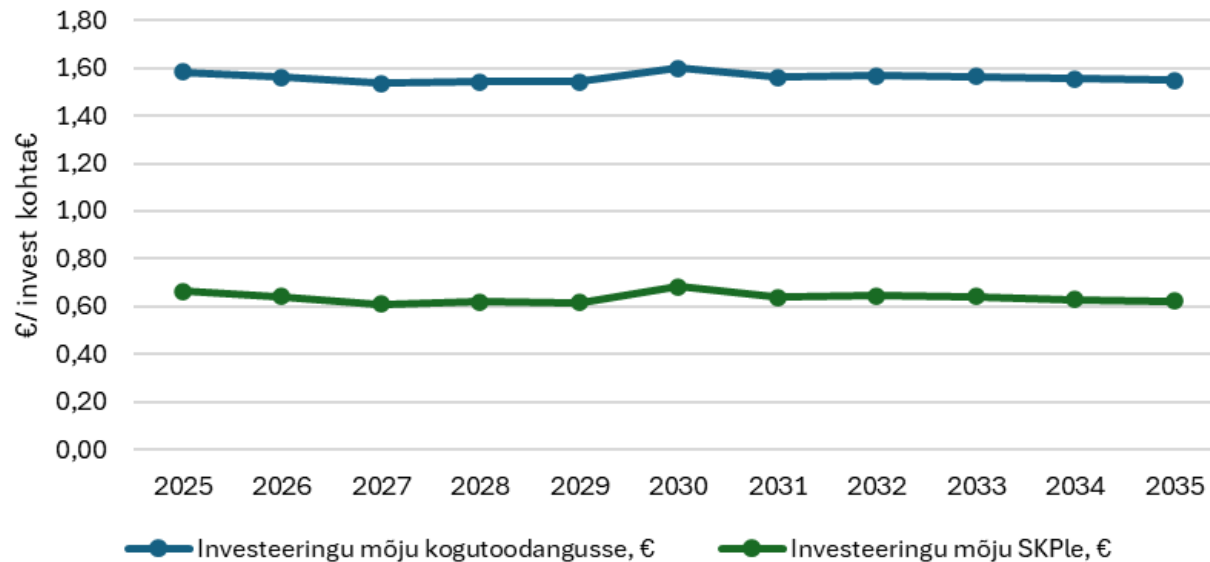

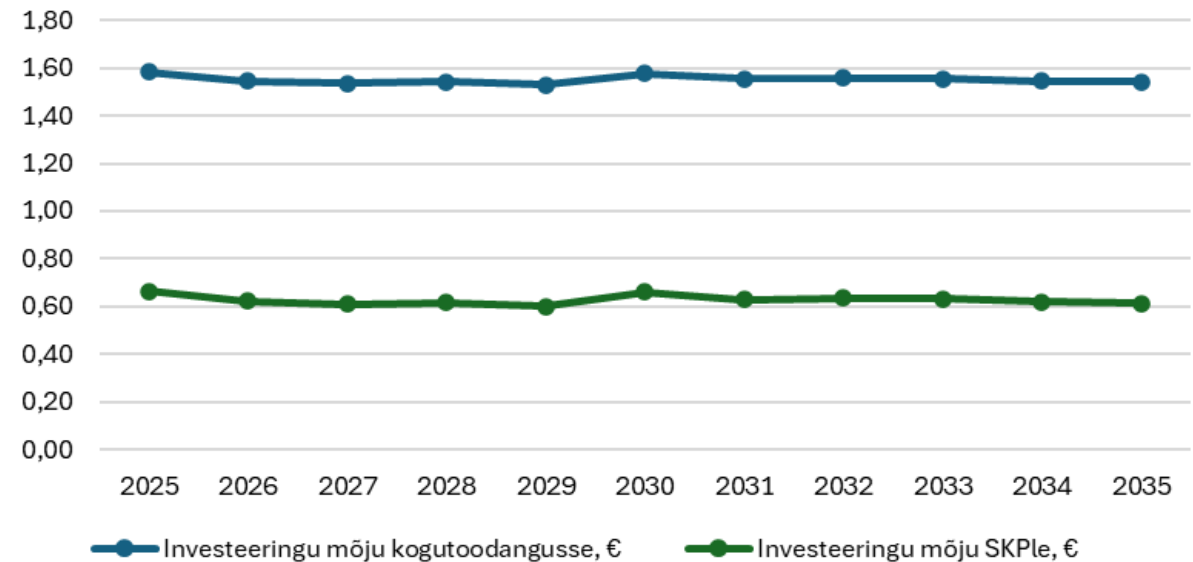
Investeeringute mõju SKP-le

- **Panus SKPsse on kuni 3,0 mld € (1,5 mld € reaalhinnas);**
- Ühe investeeritud euro kohta, mis suundub Eesti kodumaisesse vahetarbimisse, luuakse 1,5 € kogutoodangut ja 0,62 € lisandväärtust (vahetu ja edasikanduva mõju baasil);
- **Järeldame, et investeeringute tootlikkus on mõõdukas. Täiendav mõju peab tulema elektrienergia hinnast.**

MIN tarbimise prognoosi investeering

MAX tarbimise prognoosi investeering

Elektrienergia hinna mõju

Aluseeldused hinnale

Elektri lõpphind s/kWh:	2024.a tasemel	MIN prognoos	MAX prognoos
Börsihind	8,73	6,00	8,73
Taastuenergia tasu	1,05	0,80	0,80
Fikseeritud liitumistasu	-	-	0,20
Sagedusreservid	-	0,50	0,50
Võimsusmehhanism	-	0,40	0,40
aktsiis	0,15	0,210	0,447
Elektrilevi võrgud	4,40	5,50	5,50
sh kodutarbijale	6,21	7,50	7,50
sh tööstustarbijale	3,40	3,40	3,40
Elektri lõpphind	14,33	13,41	16,58
KM (MIN ja MAX prognoosis 24%)	3,15	3,22	3,98
Lõpphind KM-ga	17,48	16,63	20,56

Elektri hind nominaal ja reaalhinnas

- Oluline on mõista, et eelnevalt märgitud ja stsenaariumites kasutatud elektri hind 2035. aastal tähendab 2024. aasta reaalhinnas **järgmiseid tasemeid:**
- Elektri lõpphind **17,48 senti/kWh** 2035. aastal vastab inflatsiooni arvestades **13,42 sendile/kWh 2024. aasta hindades (-23%);**
- **16,63 senti/kWh** 2035. aastal vastab **12,77 sendile/kWh 2024. aasta hindades (-27%);**
- **20,56 senti/kWh** 2035. aastal vastab **15,78 sendile/kWh 2024. aasta hindades (-9,7%);**

Deflateerimise näide:

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Rahandusministeeriumi prognoos THI indeks (2024=100)	100	105	108	111	113	115	117	120	122	125	127	130
Prognoositud elektri hind 2020. aasta reaalhinnas, €/MWh	16,6	15,8	15,3	14,9	14,6	14,3	14,0	13,7	13,5	13,2	13,0	12,7

Hinnaindeksi muutus (1)

Alusandmed 17,48 senti/kWh ja algne hinnaindeks kõikidele toodetele $p=1$

◆ Goshi (väljundkoefitsiendid):

$B_{ij}=z_{ij}/G_i$, kus z_{ij} on toote müük tegevusalale j ja G_i on toote i kogutoodang (näitab kui palju toote i kogutoodangust müüakse sektorile j)

Arvutame mõju **hinnaindeksi kaudu**

$p = (x_0)^{-1} \times x_{uus}$ ehk eelnevalt $x=(I-B)^{-1} \times v$, kus x - kogutoodang, B - väljundkoefitsiendid ja I - ühikmaatriks, v – esmased sisendid, mida mõjutame eksogeenselt hinnaga

$v=v+v_{elekt}$, eeldusega, et **kogused ei muutu ning kui tootja ei vähenda töajõudu ja kasumit**, siis peab see katma kulu.

◆ Leontief (sisendkoefitsiendid):

$Ad_{ij}=U_{ij}/G_j$, kus U_i on toote i kasutamine tegevusalal j ja G_j on tegevusala j kogutoodang (näitab kui palju kulutab toodangust elektrile). Hinnaindeksi kaudu $p_t = (I-Ad)^{-1} \times (v+t)$, kus Ad - vahetarbimine, I - ühikmaatriks, v - lisandväärtuse, impordi ja netotootemaksude osakaalude summa kogutoodangus ning t - eelnimetatud näitaja muutus

$p_{algne}=1$ ja $t=t_{algne}$ + elektrihinna muutus

Hinnaindeksi muutus 2035 (2)

Goshi mudelil tulemused

Elektri lõpphind s/kWh:	2024.a tasemel (17,48)	MIN prognoos (16,63)	MAX prognoos (20,56)
Keskmine hinnaindeks (p väärtus)	0,999	0,998	1,002
Mõju inflatsioonile	-0,01%	-0,06%	+0,18%
Tarbimise kasv elektrihinna mõjust (kogukasutus), mln € (reaalhinnas)	4,0 (2,9)	38,6 (20,9)	-121,3 (65,8)
Tarbimise kasv elektrihinna ja tarbimise kasvust tulenevalt (MAX prgnoos) (kogukasutus), mln € (reaalhinnas)	419,5 (227,6)	454,1 (246,4)	294,1 (159,6)

- Järeldame, et MIN elektri lõpphinna prognoos on olulise positiivse mõjuga;
- MAX hinnaprognooosi korral tarbimise kasv tuleb toodangu kasvust, kuid hinnaga kaasneb ca -120 mln € (nominaalhinnas) tarbimise langus.

Hinnaindeksi muutus 2035 (3)

Leontiefi mudelil tulemused

Elektri lõpphind s/kWh:	2024.a tasemel (17,48)	MIN prognoos (16,63)	MAX prognoos (20,56)
Keskmine hinnaindeks (p väärtus)	0,999	0,999	1,0015
Mõju inflatsioonile	-0,01%	-0,05%	+0,15%
Toodete tarbimise kasv kodumajapidamiste baasil ¹ , mln € (reaalhinnas)	0,9 (0,5)	9,5 (5,5)	-29,8 (-16,2)
Kogutoodangu kasv elektri hinnast tulenevalt, mln € (reaalhinnas)	1,5 (0,8)	14,6 (7,9)	-45,9 (-24,9)

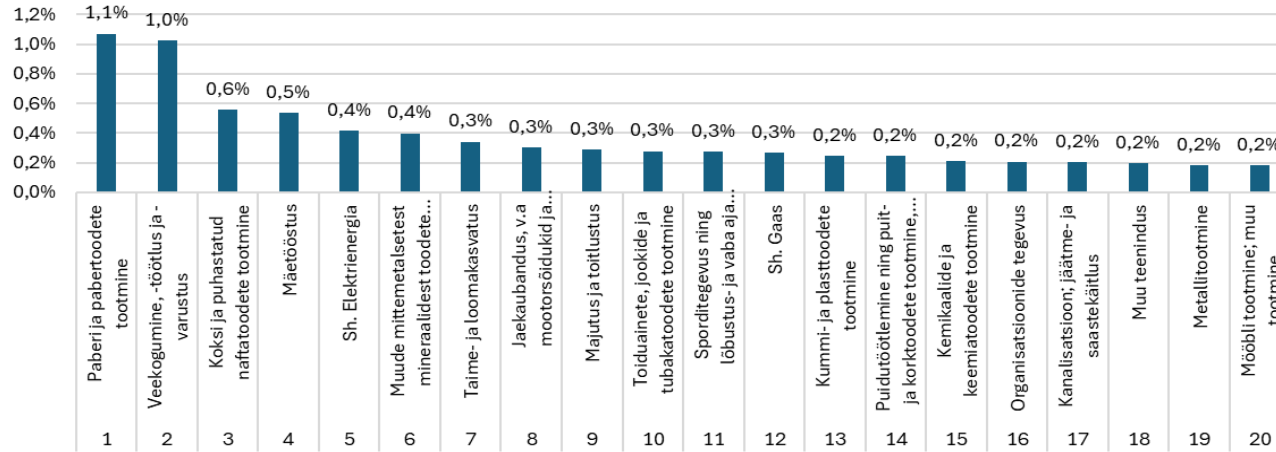
- **Leontiefi hinnaindeksi mudel annab võrreldava mõju inflatsioonile ja tarbimise muutusele.**
- **Järeldame, et prognoositud elektrienergia hinnal kahe stsenaariumi osas on positiivne mõju ja MAX hinna puhul väike negatiivne mõju tarbimisele.**
- **Juhul kui deflateerida elektri lõpphind Rahandusministeeriumi palga kasvu prognoosi alusel, siis on eeldatud hinnad kõik positiivse mõjuga.**

¹Anspal, S., Järve, J., Kallaste, E., Kivi, L., Sõmer, M. (2022). C-19 makromudel. Eesti Rakendusüuringute Keskus CentAR. Rakendusüuringute Keskus CentAR Covid-19 mudelis¹ olevaid ekspertide omistatud hinnaelastsuseid

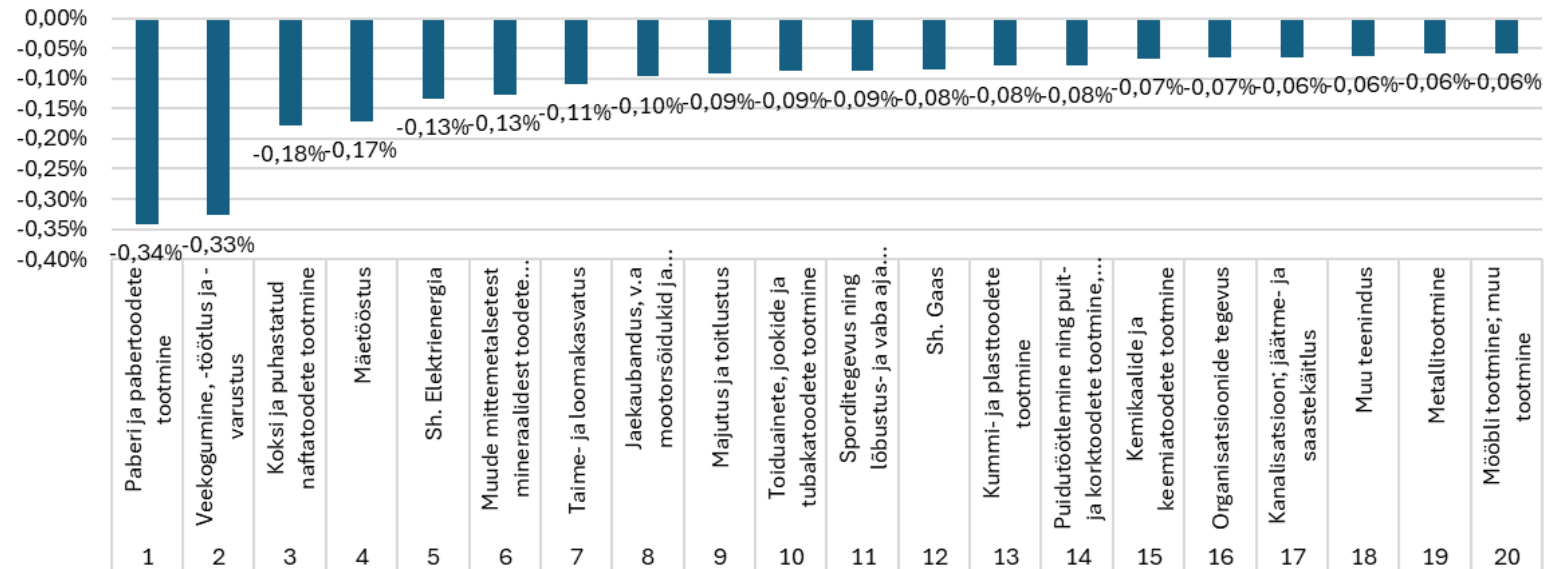
Hinnaindeksi muutus Leontiefi mudelil

- Top 20 enim mõjutatud tegevusala, kus elektri hinna mõju avaldub hinnaindeksi muutuses

MAX hinnaprognos

MIN hinnaprognos

Hinna mõju SKP-le 2035

Leontiefi mudelil tulemused

Elektri lõpphind s/kWh:	2024.a tasemel (17,48)	MIN prognoos (16,63)	MAX prognoos (20,56)
Lisandväärtus, mln €	3,7 (2,1)	23,6 (13,4)	-68 (-38,7)
Neto-tootemaksud, mln €	0,08 (0,05)	0,8 (0,5)	-2,5 (-1,4)
Kokku, mln € (panus SKP kasvu)	3,85 (2,19)	24,4 (13,9)	-70,5 (-40,12)

- Järeldame, et hinna mõju lisandväärtusele sõltub olulisest hinna erinevusest võrreldes 2024.a tasemega.
- Rahandusministeeriumi pikaajalises prognoosis on 2035. aastaks prognoositav SKP 63 202 mln € (2020.a reaalhinnas 35 954 mln €), mistõttu üksnes elektrihinna mõju lisandväärtusele on marginaalne.

Kokkuvõtteks

- Elektri tootmise ja tarbimise kasvustsenaariumid vajad täpsemat kasutusvaldkondade määramist juhul kui tarbimine ületab 11 000 GWh. Sisend-väljund raamistikul analüüs näitab, et MAX tarbimise prognoosi puhul vajavad tegevusalad olulisel määral täiendavaid sisendeid.
 - Investeeringute mõju perioodil 2026–2035 on märkimisväärne, kus Eesti majandusse suunatakse **kuni 2,8 mld € ja import kaupadele kulub 5,0 mld €**. Tulemuseks **luuakse vahetu ja edasikanduva mõjuna kuni 8,9 mld € täiendavat kogutoodangut, 2,8 mld € lisandväärtust, tasutakse 1,0 mld € riiklike makse** ning täiendavalt on vajalik 4300 töötajat aastas. **Kodumaises vahetarbimises** luuakse ühe investeeritud euro kohta **1,5 € kogutoodangut ja 0,62 € lisandväärtust**.
 - Elektrienergia hinna mõju olukorras, kus lõpphind on 2024. aasta tasemel või soodsam (nt **16,63 senti/kWh**), on Eesti majandusele **olulise positiivse mõjuga**. Mõju lõppkasutamise (tarbimisele) on kuni **+454,1 mln €** (reaalhinnas **246,4 mln €**) aastas koos elektrienergia tootmise ja tarbimise kasvuga.
 - Üksnes hinna mõju 2035. aastal SKP-le on MIN hinnaprognooosi korral **24,4 mln €** (reaalhinnas **13,9 mln €**), kuid hinna püsimine 2024. tasemel või kõrgemal ei oma **olulist positiivset mõju**.
-